

Soočenje idej o visokem šolstvu v Evropi: diskurzi, ideje in konceptualne podlage bolonjskega procesa

107

Confronting Ideas on Higher Education: Discourses, Ideas and Conceptual Background of the Bologna Process

Klemen Miklavič

Povzetek

Bolonjski proces je osrednja politična pobuda evropeizacije visokega šolstva in bržkone najbolj vplivno vseevropsko usklajevanje politik na področju visokega šolstva z znatnim učinkom v posameznih evropskih državah. Članek je posvečen raziskovanju idejnega ozadja bolonjskega procesa. Avtor obravnava in kontekstualizira različne, pogosto nasprotujoče si koncepte in ideje, ki se pojavljajo v diskurzih bolonjskega procesa, ter raziskuje vlogo akterjev pri tvorjenju, koordinaciji, legitimaciji ter komunikaciji diskurzov in idej. Iz bolonjskega procesa je mogoče izluščiti tri idejne točke: prvega sestavljajo pragmatične ideje o univerzah v službi gospodarskega razvoja in evropske konkurenčnosti; drugega simbolizira sklicevanje na visoko šolstvo kot javno dobro v povezavi z demokratičnimi vrednotami povojne Evrope, medtem ko se tretji nanaša na težnjo po obravnavanju visokega šolstva kot donosne industrije na globalnem trgu storitev. Identifikacija idej v bolonjskem procesu prispeva k razumevanju diskurzivnega pomena in vloge visokega šolstva v sodobnih evropskih družbah.

Ključne besede: visoko šolstvo, bolonjski proces, diskurz, ideje, Evropa, gospodarstvo znanja

Abstract

The Bologna Process is the central political initiative in the context of the Europeanisation of higher education and perhaps the most influential pan-European policy initiative addressing the higher education and affecting the national-level policies. The paper is dedicated to the ideational background of the Bologna Process. In this paper the author examines and contextualises various, often opposing ideas and concepts appearing in the discourse of the Bologna Process and discusses the role of agents involved in generating, coordinating, legitimising and communicating di-